

Evalvacija i zaključci

1. hrvatskog kongresa socijalnih pedagoga

Kao članovi Organizacijskog odbora tijekom i neposredno po završetku 1. Hrvatskog kongresa socijalnih pedagoga, održanog u Opatiji, Hotel Ambassador od 25. do 27. ožujka 1999. godine, bili smo svjesni dobre posjećenosti kongresa, te smo dobili brojne spontane poruke o visokoj kvaliteti, potrebnosti i prihvaćenosti kongresa od velikog broja sudionika. Organizacijskom odboru su to bile dragocjene poruke i prvi znakovi uspješnosti kongresa.

No sada, dva mjeseca po završetku kongresa treba se okrenuti objektivnijim pokazateljima uspješnosti kongresa. Te objektivne pokazatelje pokušali smo dokučiti analizirajući Evaluacijske listove i Formulare za voditelje malih skupina, radionica i okruglih stolova.

Temeljem te analize prvo treba konstatirati da je od 321 registriranih sudionika kongresa samo njih 160 vratilo popunjene evaluacijske listove. U tablici što slijedi sumiran je raspon procjena i srednjih procjena za savki od oblika rada i elementa organizacije kongresa.

U odnosu na oblike rada na kojima se kongres temeljio iz tablice je vidljivo da je za većinu oblika rada prosječna procjena iznad 4.00, te da su u tom smislu iznimke plenarna predavanja (3.63) i okrugli stolovi (3.93). Najviše prosječne procjene ostvarile su:

- predstava Kazališne skupine SINEKI (4.43)
- radionice (4.32).

U odnosu na organizaciju kongresa vidljivo je kako je neznatno veće zadovoljstvo sudionika pos-

tignuto organizacijskim efektima u odnosu na izbor smještaja, dakle hotela. Posebno raduje podatak da je ukupna procjena kongresa visoka - 4.13.

Svoje prijedloge i sugestije za unapređenjem rada na slijedećim kongresima socijalnih pedagoga iznijelo je 97 sudionika. Ti se prijedlozi odnose na:

- potrebu bolje vremenske uskladenosti raznolikih tema i oblika rad kako bi svi sadržaji bili dostupni što većem broju sudionika;
- potrebu pretežitog rada u radionicama i malim skupinama;
- potrebu bolje organizacije (oprema, prevoditelji, ponavljanje radionica i sl.);
- potrebu organiziranja tematskih stručnih skupova između dva kongresa;
- potrebu bolje i veće suradnje praktičara i teoretičara - na razini institucija;
- potrebu održavanja kongresa svake ili svake druge godine.

U odnosu na temu sljedećeg kongresa bilo je dosta prijedloga. Svi prijedlozi tema sumirani su u odnosu na učestalost navođenja.

Čini se kako je popis željenih stručnih tema, potencijalnih tema drugog kongresa socijalnih pedagoga dovoljno velik i raznolik, te se nadamo da će i to biti dodatna motivacija budućim organizatorima kongresa da u vrlo skoroj budućnosti pristupe njegovoj pripremi. Neke od tih tema mogu biti obrađene i na stručnim skupovima što bi se mogli i trebali održavati između dva kongresa, a za što su, sudeći prema podacima iz

Oblik rada:	raspon procjena	srednja procjena
1. plenarna izlaganja	1 - 5	3.63
2. izlaganja u malim skupinama	3 - 5	4.17
3. okrugli stolovi	2 - 5	3.93
4. radionice	2 - 5	4.32
5. poster, izložbe, video	2 - 5	4.13
6. predstava	2 - 5	4.43
7. organizacija kongresa	2 - 5	4.13
8. izbor smještaja	1 - 5	4.01
9. ukupna procjena kongresa	3 - 5	4.13

evaluacijskih listova, sudionici iskazali značajan interes.

Podsjetimo se da je osnovna tema 1. hrvatskog kongresa socijalnih pedagoga bila "Profesionalni identitet i područja rada socijalnih pedagoga". Ta je tema razmatrana kroz:

- 5 plenarnih izlaganja
- 34 izlaganja u malim skupinama
- 12 izlaganja na okruglim stolovima
- 10 radionica (neke su bile dva puta ponovljene)
- postere, izložbe, video prikaze
- jednu kazališnu predstavu.

Na kongresu je održan jedan specifičan okrugli stol pod nazivom Socijalnopedagoške reminiscencije na kojem su sudjelovali prvi profesori i utemeljitelji studija poremećaja u ponašanju na tadašnjoj Visokoj defektološkoj školi - prof. Terezija Dobrenić, prof. Vlasta Poldrugáč i prof. dr. Mladen Singer, mr. Miloš Budanovac koji se u studij uključio s njegovim proširivanjem na područje penologije, te prof. Rade Manzoni jedan od prvih mentora praktičara, dugogodišnji djelatnik Odgojnoj doma u Malom Lošinj. Kroz njihova izlaganja pratili smo nit kontinuiteta razvoja socijalne pedagogije od ideje i potrebe do kreiranja programa dodiplomskog studija i obogaćivanja socijalnopedagoške prakse. Okrugli stol je vodila prof.

dr. Josipa Bašić.

Jedan dio prezentiranih radova (ukupno 22) već je objavljen u časopisu Kriminologija i socijalna integracija, vol. 7, br. 1 u ožujku 1999. godine kao tematski broj, odnosno prvi dio zbornika radova s kongresa. Drugi dio zbornika - časopis Kriminologija i socijalna integracija, vol. 7, br. 2. s daljnjih radova prezentiranih na skupu, upravo je pred vama. Time je u potpunosti zaokružena publicističko-dokumentaristička razina 1. hrvatskog kongresa socijalnih pedagoga. To je po našoj procjeni na samo značajno pridonijelo kvaliteti kongresa nego je omogućilo stvaranje dokumentacije o sadržaju i kvaliteti našeg prvog kongresa.

Obzirom na činjenice:

- da se preko 50 sudionika pojavilo na Kongresu, a da prethodno nisu obavili sve predviđene registracijske formalnosti (poslati pismenu prijavu organizatoru);
- kako je evaluacijske liste vratilo oko 50% sudionika (160 od 321 sudionika);
- da je od 250 podjeljenih Upitnika o obilježjima profesionalnog djelovanja socijalnih pedagoga u uvjetima tranzicije ispunjeno i vraćeno organizatoru manje od 50% (108);
- da jedna trećina voditelja nije ispunila i organizatoru dostavila Formulare za voditelje;

učestalost navodenja:	teme:
6 do 10 puta	<ul style="list-style-type: none"> * novi modeli rada socijalnih pedagoga * preventivni programi * instrumentarij socijalnog pedagoga
3 do 5 puta	<ul style="list-style-type: none"> * alkohol, droga, agresivnost * socijalni pedagog u prosvjeti * nova područja rada (primjerice u 21. stoljeću) * rad na sebi * psihoterapije * supervizija * socijalni pedagog u timu
2 puta	<ul style="list-style-type: none"> * evaluacija rada / programa * privatna praksa * položaj socijalnog pedagoga u društvu * komunikacija * doživljajna pedagogija * socijalna pedagogija i marketing * etička pitanja * ADHD trening * medijska eksponiranost struke * napredak u struci - statusna pitanja

- da jedna trećina sudionika nije podigla Potvrde o sudjelovanju na kongresu;

slobodni smo zaključiti da socijalni pedagozi još uvijek imaju puno toga učiti o kulturi sudjelovanja na kongresima i sličnim skupovima. Nadamo se da je i to jedan od prihvatljivih izazova koji stoji pred drugim kongresom socijalnih pedagoga.

Analiza Formulara za voditelje (16 od 24 moćaa) koji su popunjavali voditelji malih skupina, okruglih stolova i radionica omogućila je formuliranje zaključaka kongresa kako slijedi:

1. Kroz izlaganja, diskusije i radionički rad postignuta je visoka razina podudarnosti u načinu promišljanju profesionalnog identiteta socijalnih pedagoga. Možemo reći da nam je kongres osvijestio sličnosti, slabosti i jakosti profesionalnog identiteta i područja rada socijalnih pedagoga, koje do sada nisu bile tako jasno i javno iskazane.

2. Kvalitetan nastavni plana i programa dodiplomskog studija temelj je profesionalnog identiteta. U odnosu na unapređenje nastavnog plana i programa dodiplomskog studija poremećaja u ponašanju na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu po mišljenju sudionika posebno je uvesti značajna unapređenja koja se prvenstveno odnose na:

- uvođenje novih kolegija kojima se osuvremenjava nastavni program i prate aktualne potrebe struke (primjerice - Mentalno zdravlje, Resocijalizacija i rehabilitacija u psihijatriji, ali i brojni drugi kolegiji kojima se uče konkretne pomagačke vještine);
- zajedničko osmišljavanje i provođenje stručno-znanstvenih projekata od strane profesora i studenata;
- stalno unapređivanje komunikacije partnerskog tipa između profesora i studenata, prakse i teorije;
- poželjno je što više kolegija koji se realiziraju po radioničkom tipu nastave koji omogućava veću motiviranost i aktivnost studenata, a kojima se napušta zastarjeli oblik "Ex cathedra" studija;
- uvođenje specijalističkog poslijediplomskog studija - klinički socijalni pedagog;

3. U odnosu na normativna i statusna pitanja diskusijom se došlo do zaključka kako je u vrlo bliskoj budućnosti neophodno trajnije riješiti pitanja:

- naziva profesije i stručnjaka pojedinca jer česte promjene naziva imaju teške posljedice kako za pojedince tako i za struku u cjelini;
- statusna pitanja traže koordinirano djelovanje socijalnih pedagoga, angažman strukovne udruge, pogotovo na novim područjima stručnog rada;
- kad je to potrebno statusna pitanja treba rješavati

pritisćima usmjerenim na promjene zakona.

4. Potrebno je osmisлити strategiju afirmiranja socijalnih pedagoga na postojećim područjima, te otvaranja novih područja stručnog djelovanja socijalnih pedagoga, vodeći računa o identitetu struke. U tom pogledu neophodno je konstituiranje vlastite strukovne udruge, stvaranje specifičnih sekcija unutar udruge (zdravstvo, školstvo i sl), stalna uključenost matičnog fakulteta, te konstruktivna suradnja s ministarstvima koja pokrivaju područja od interesa za struku:

- Ministarstvo rada i socijalne skrbi (suradnja postoji, treba ju stalno unapređivati)
- Ministarstvo zdravstva (gdje suradnju tek treba započeti)
- Ministarstvo prosvjete i športa (suradnju osmisliti i intenzivirati)
- Ministarstvo pravosuđa (suradnju intenzivirati)
- Ministarstvo unutarnjih poslova (intenzivirati suradnju).

5. S ciljem stalnog preispitivanja i potvrđivanja profesionalnog identiteta socijalnih pedagoga potrebno je izgrađivati i podizati profesionalnu svijest o tome kako smo neprestalno na raskrscima napuštanja starih i poznatih modela rada i izgradnje novih manje poznatih. To zahtijeva stalnu suradnju prakse i teorije na zajedničkim stručnim i znanstvenim programima i projektima. To, također, zahtijeva stalni rad svakog pojedinca na podizanju razine vlastite profesionalne kompetentnosti kao dijela ukupne profesionalnosti socijalne pedagogije. Svijest o tome koliko je to u mladim strukama poput naše važno na kongresu je posebno istaknuta.

6. Na svim područjima stručnog djelovanja socijalnih pedagoga istaknuta je važnost suradnje, ali i razlikovanja od drugih, naročito sličnih profesija. U tom su smislu potrebni susreti sa socijalnim pedagozima iz drugih zemalja ali i susreti i razgovori sa drugima stručnjacima s kojima socijalni pedagozi djeluju na istom području. Na kongresu je posebno istaknuto kako izgradnja profesionalnog identiteta socijalnih pedagoga koji rade u školi omogućava razlikovanje socijalnog pedagoga od drugih stručnjaka u stručnom timu škole. U tom smislu jedno od najznačajnijih područja djelovanja socijalnog pedagoga u školi postaje područje prevencije poremećaja u ponašanju djece osnovnoškolskog uzrasta.

7. Kvalitetan mentorski rad za praktičare početnike i mogućnost stalne supervizija za sve socijalne pedagoge koji djeluju na vrlo raznolikim profesionalnim područjima utvrđena je kao neizostavna sastavnica i standard u izgradnji profesionalne kompetentnosti svakog pojedinca, te definiranju profesionalnog identiteta struke u cjelini.

8. Posebno ohrabruje činjenica da je na kongresu prezentiran jedan broj konkretnih socijalno-pedagoških programa kojima su uglavnom pokrivena nova područja stručnog rada. Raduje da su često nosioci tih novih načina i modela rada mladi stručnjaci ili čak studenti.

9. Kako na kongresu nije dogovorena tema, vrijeme i organizator 2. Hrvatskog kongresa socijalnih pedagoga, organizacija tog kongresa ostaje kao izazov brojnim stručnjacima pojedincima, institucijama, Odsjeku za poremećaje u ponašanju Eduka-

cijsko-rehabilitacijskog fakulteta, ali prije svega novoosnovanoj udruzi socijalnih pedagoga.

U Zagrebu, 26. 05. 1999.

U ime organizacijskog odbora evaluaciju i zaključke načinili:

Antonija Žižak

Nivex Koller-Trbović

Sandra Bilić-Markulj

Darko Roviš